

Organisasjoner som setter standarder for bruk og utvikling av internett.

WEBMASTERinfo er en opplysningstjeneste på Internett. WEBMASTERinfo formidler ut ifra kunnskap i forhold til standarder som er satt av bla.

Internasjonale Standardiseringsorganisasjoner.

- **ISO** (International Organization for Standardization/ Den internasjonale standardiseringsorganisasjonen)
- **IANA** (Internet Assigned Numbers Authority)
IANA er en organisasjon som fører tilsyn med forvaltningen av IP-adresser, toppnivådomenenavn og *Internet protocol code points*. I begynnelsen besto IANA av en person, Jon Postel. IANA delegerer lokal forvaltning av IP-adresser til *Regional Internet Registries (RIRs)*(på Norsk, *registrerer/registrar*). Hver RIR forvalter adresser for en del av verden. I Norge er det NORID som er registrar for .no - TLD (Top Level Domain).
Samla utgjør disse en del av *Numbers Resource Organization* som er et organ som skal representere felles interesser.
IANA delegerer forvaltningen av IPv4 -adresser til de ulike RIRene i større biter (typisk /8 eller mer). Hver RIR forvalter adresseblokkene etter egne bestemmelser. Typisk fungerer det på den måten at forvaltningen av adresser blir delegert videre til ISPer som får tildelt mindre blokker av adresser som /19 og /20. Det er også et system for delegering og forvaltning av [IPv6](#)-adresser, men det er lite konkurranse om IPv6 adresseblokker siden tilgjengeligheten på adresser er mye større enn etterspørselen. IANA er under kontroll av ICANN (Forklaring finnes i avsnitt nedenfor), men den endelige kontrollen over DNS rot-sona er det det amerikanske næringsdepartementet som har. Den 1. oktober 2016 utløp avtalen med National Telecommunications and Information Administration og IANAs funksjoner utføres heretter av Public Technical Identifiers.
- **ICANN** Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN er org. over IANA) er en allmenntilgjengelig (eng: nonprofit) organisasjon med hovedkvarter i Marina del Rey (California) i USA, med formål å administrere global tildeling av DNS-navn, internett-adresser og protokoll-parametere. Oppgavene utføres innenfor rammene av en kontrakt med USAs handelsdepartement, men ICANN forsøker å hente innspill fra mange forskjellige deltakere i Internett-samfunnet. Hvor mye de tar hensyn til de innspillene de får strides det mye om. Den ble opprettet 18. september 1998, og overtok de oppgavene som til da hadde blitt utført av Jon Postel ved Information Sciences Institute – disse oppgavene refereres ofte til som IANA. 6. november 2006 ble Jon Bing innvalgt som medlem i ICANNs råd for globale toppnivådomener (GNSO Council) I 2012 samlet en konferanse i Dubai i et forsøk på å innføre internasjonale retningslinjer for internett. Konferansens forhandlinger brøt sammen 13. desember 2012 etter at USA og Storbritannia nektet å godta en FN-basert styring som kunne tillate Russland og Kina å innføre mer sensur i sine egne land.
- **ITU** (The International Telecommunication Union) Den internasjonale telekommunikasjonsunion er et FN-organ for global standardisering innen telekommunikasjon med formelt ansvar for å lage verdensstandarder innenfor

telekommunikasjonsområdet. ITU arrangerer også de fireårige Telecom-messene.

- **IEE** (Industrial Electronics Engineers) Verdens største standardiserte tekniske faglige organisasjon for utvikling og av teknologi.
- **IETF** (Internet Engineering Task Force) utvikler og promoterer Internett-standarder, i nært samarbeid med W3C og standardiseringsorganisasjonene ISO og IEC, og befatter seg spesielt med standardene innen TCP/IP. [Wikipedia](#)

Norske Standardiserte/Standardiserings-organisasjoner.

- **SN** (Standard Norge)
- **PoT** (Post og Teletilsynet)
- **NORID** (AS (NO)orsk Registreringstjeneste for Internett Domenenavn))
- **NEK** (Norsk Elektrotekniske Komite)
- **ProNormAS**

Disse organisasjonene er bla. de som er med å gjør at du som bruker av internett kan benytte dette innenfor en fastsatt ramme med lover og regler, enkelt forklart standardiserte retningslinjer. Slik at du som er en vanlig surfer eller utvikler av tjenester på internett kan ha en rolig og avslappet dag der det meste går av seg selv uten for mye å sette seg inn i for mye for at du skal finne den websida som du ønsker uten at du trenger å tenke over og huske noe mer enn adressen (URL) til ønsket internettside eller tjeneste du ønsker å "besøke".

Hvorfor en Norsk Organisasjon?

- Tunga rett i munnen nå. Hold forskjell på ARPA og DARPA. Arpa er forgjengeren til internett slik vi kjenner det i dag
De internasjonale organisasjonene ville aldri hatt kapasitet eller mulighet til å følge opp og sette standarder for Internett alene, og det ville vært et kaos satt i system. Det ville ikke vært mulig *etter at DARPA sa ifra seg ansvaret og eierskapet over ARPA til National Science Foundation (NSF, som var forgjengeren til internett slik vi kjenner det. ARPA ble lansert av USA's forsvarsdepartement i 1969, men hadde vært snakket om siden 1962. DARPA var de som holdt orden på ARPA inntil det ble hetende internett, og slik vi kjenner det i dag. Det skjedde noe i 1983, og i 1986 skjedde det enda mer som har betydning for i dag. DARPA ga fra seg rettighetene til ARPA-nettet.*

Siden det ville blitt veldig teknisk å skulle skrive om det her, så er det heller laget en egen artikkel om dette.

Så tilbake til hvorfor vi har norske organisasjoner.

- Vi har ingen egne organisasjoner som kun er rettet direkte mot bruk og utvikling av internett og internettjenester. De nevnte organisasjoner du leste om høyere opp er det vi har (de som er verdt og nevne, de som, har noe og si, en siste juridisk makt). Vi har NORID (les mer nedenfor om NORID) I 2004 åpnet **IANA** for at domenenavn med **Æ**, **Ø** og **Å** kunne registreres. Så hvordan fikk plutselig **IANA** det for seg at særnorske (og nordiske) tegn skulle nå også eksistere i internettdresser. Noe som

ikke hadde vært mulig siden starten i 1969. Det var pga. de små organisasjonene i de nordiske landene. Bla. NORID. Det eksisterer ett samarbeide. Hele tiden formidles det nye forslag fra forskjellige land om nye standarder. De små organisasjonene innhenter og mottar også nye forslag fra private aktører. Det gjør også de store organisasjoner, men det skjer i de fleste tilfeller fra de små underorganisasjonene, som for eksempel NORID.

Et godt eksempel på at det fungerer, er at IANA har godkjent særnorske tegn i domenenavn. Om det er noe som har slått til er ett annet spørsmål. Du kan jo forsøke selv og se om det er noen norske butikker og firmaer som har registrert sitt firmanavn, for eksempel.

www.elkjop.no .

Dette var litt om hovedtrekkene som betyr noe for internetts eksistens. Så nå videre litt om Norges rolle i mellom alle organisasjoner og standarder (edderkoppnett/WorldWideWeb):

- **I 1983 ble toppdomenet .no** delegert til Televerkets forskningsinstitutt. Instituttet var det naturlige valget ettersom de allerede var hovedsamarbeidspartner med ARPAnet. I 1987 ble UNINETT-prosjektet startet opp, og da ble det naturlig at de overtok dette nasjonale ansvaret, ettersom de var en teknisk kompetent og nøytral part. I 1993 ble UNINETT etablert som et ikke-kommersielt aksjeselskap, og alle kommersielle aktører ble stengt ute. Dette var for å styrke UNINETT som en nøytral aktør. I 1995 ble det første regelverket for domenerregistrering (navnepolitikken) offentliggjort. Norid hadde på den tiden et mye strengere regelverk enn for eksempel .com-domenet. Regelverket ble imidlertid myket opp i 2000 ved at man tillot registrering av generelle ord og uttrykk. I februar året etter¹ økte det tillatte antallet domener per organisasjon til 15, og organisasjonene trengte ikke lenger dokumentere at de hadde rettigheter til navnet før de søkte. Fra 1. juli 2003 ble Norid skilt ut som eget datterselskap under **UNINETT AS**, **UNINETT Norid AS**. Selskapet endret navn til **NORID AS** 27. juni 2019.